

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXV. évfolyam 7. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2018. július

A tartalomból:

2. Páduai Szent Antal ünnepe -
Endrőd

11. Ne kelljen engedélyeztetni a
háztáji fűrt kutakat

19. Hüse József atya ezüstmiséje és
templobúcsú - Gyoma

Jó testvér jubileuma

- Mihály atya gyémántmisés -

Az óbudai Segítő Szűz Mária kápolnában június 17-én, a 10.30-kor kezdődő szentmisében Timár Mihály atya mutatta be gyémántmiséjét.

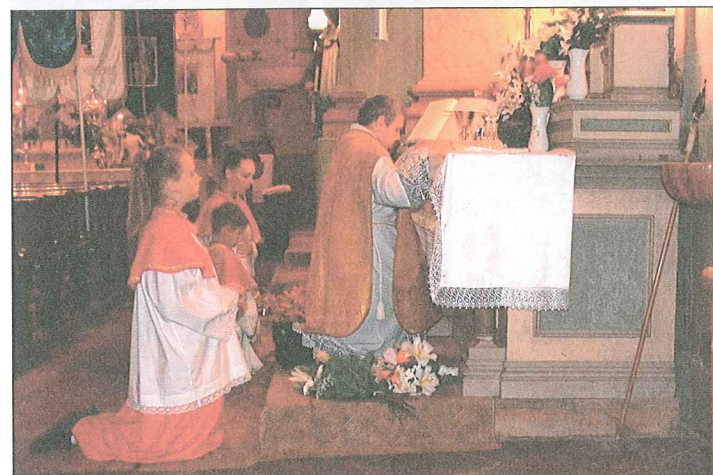
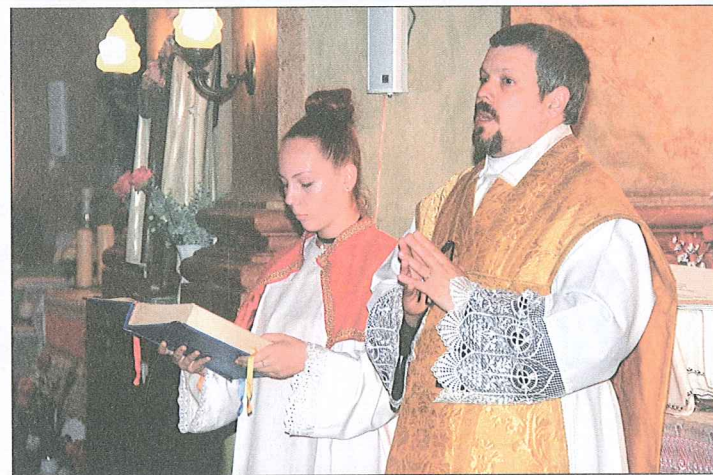
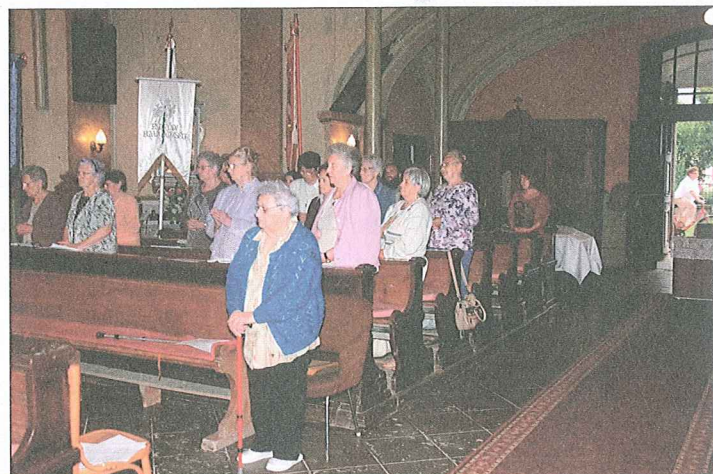
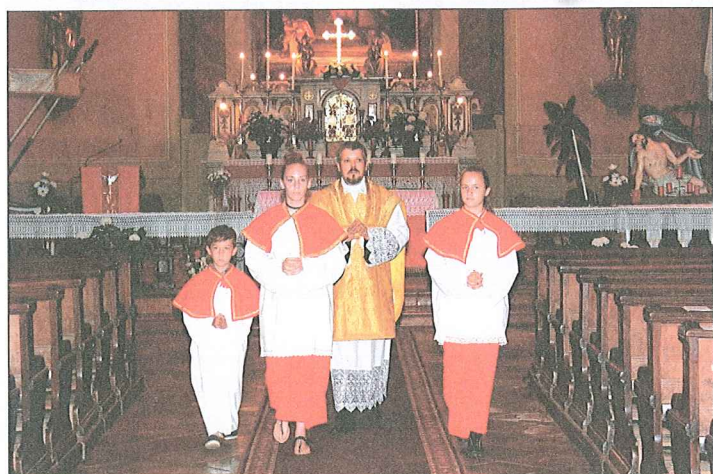
évtizedért, annak minden nehézségéért, öröméért és helytállásáért. Ábrahám Béla tartományfőnök atya méltatta munkásságát, helytállását.

„Arról beszéljünk, amiről beszélünk”- halljuk Timár atyánk örökzöld életbölcességét, és most valóban erről kell, hogy beszéljünk: 60 év kegyelméről! Lázás készület után érkezett el ez az ünnep, és még a szentmise előtt sikerült Mihály atyát lebeszélni arról, hogy személyesen ellenőrizze a rendelkezésre álló parkolók számát. Hitt nekünk! Ezt követően egy megható szentmise keretében adtunk hálát hat

El-elcsukló hangon kaptuk a szentmise végi áldást, és utána örömben folytattuk közös együttlétünket a Tartományfőnökségen. Köszönet a szervezőknek, előkészítőknak, mindazoknak, akik megtisztelték a 87 éves Timár atyát jelenlétükkel!

P. Márkus Zoltán SDB/Szaléziak.hu
Kép: Szaléziak.hu

Szent Antal ünnepe - Endrőd, 2018. június 13.

Két gyémántmisés a magyar szaléziak közösségében

1958. június 28-án volt a szentelésük Szegeden, utána július 2-án, Sarlós Boldogasszony napján mutattak be együtt, egyszerre hat szentmisét hatan, újmiséis szaléziak a budapesti Fő utcai Szent Erzsébet templomban: Szíjártó László, Tóth Pál, Kovács László, Ernszt Antal, Timár Mihály és Baji János. Közülük ketten, Timár atya és Baji atya gyémántmiséjüket, papi szolgálatuk 60. évfordulóját ünneplik.

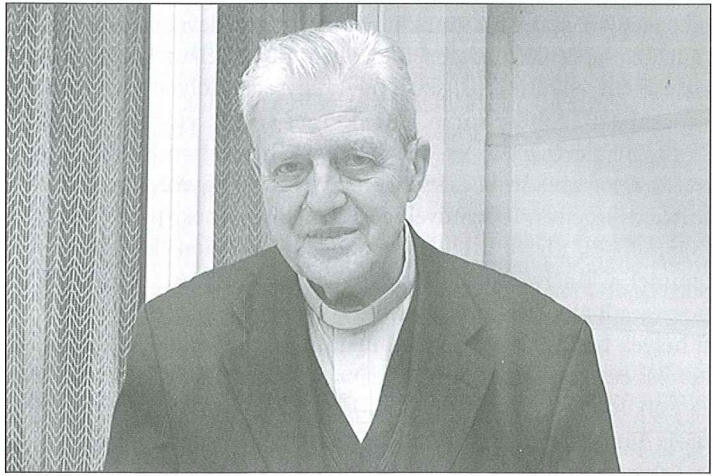
Mindkét gyémántmisés az óbudai szerzetesi közösség tagja. Életutuk hűen tükrözi a szerzetes papok sorsát a szétszórás éve alatt.

Edelényi István, az akkori tartományfőnök a Batthyányi téri templomban volt káplán, az ő szobájában tettek négyen örökfogadalmat 1957. június 19-én: a már elhunyt Tarjányi Ferenc és Frank Pál, valamint Timár Mihály és Baji János. A hivatalos tanúk Harangozó János atya és Kiss József testvér voltak. Utána Pista bácsi, ahogy a tartományfőnököt hívták, buzdító szavakat intézett hozzájuk, ezt Frank Pál köszönte meg, és ígérte mindannyiuk nevében, hogy örökre hűek maradnak Don Boscóhoz - olvashatjuk Kiss József testvér följegyzéseiben.

Timár Mihály atya, aki június 17-én, 10.30-kor mutatja be gyémántmiséjét az óbudai Segítő Szűz Mária-kápolnában, 1931. október 4-én született Endrődön. Hatan voltak testvérek. Ahogy ő maga mondja: munkás, de boldog gyerekkora volt. A család saját földjén búzát, kukoricát termelt, állatokat tartott. 1943-ban Gyulára ment tanulni és a Szalézi Intézetben volt kollégista, ahol lelkes szalézi atyákkal, szerzetesnövendékekkel találkozott. Mezőnyáradon végezte a noviciátust, majd 1950-ben, amikor államilag feloszlatták a szerzetesrendeket, a kecskeméti piaristákhoz került, ahol leérettségizett. 1953-58-ig Szegeden végezte el a teológiát, szerzetesi örökfogadalmát 1957. június 19-én tette le, 1958. június 18-án szentelték pappá, szintén Szegeden. 1958-60-ig itt Gyomán volt segédlelkész, majd két évre Gyulán szolgált, utána a debreceni Szent Anna Főplébánián volt egy évig káplán, majd Békésre került. Ezután önálló lelkész lett Vésztőn, miután Bucsára vitt az útja, ahol öt évet töltött. Innen Szeghalomra került, onnan pedig 1977-ben Endrődre, ahol 1982 decemberéig szolgált. Innen Deb-

recenbe került. 1988-ban egy évre Berettyóújfalura, majd Orosházára helyezték, szintén egy évre. Ekkor már újraindultak a rendek, és mint szerzetes, Baji János atyával dolgozhatott együtt. 1990-ben Budapestre, a Szemere-telepen levő szalézi templomba került, majd 1995-től 2002-ig Szombathelyen a szalézi fiúkollégium igazgatója volt. 2002-ben visszakerült Szemere-telepre, 2004-ben pedig a megüresedett gyomai Jézus Szíve plébániára került templomigazgatónak, megmaradt szerzetesként, de tartományfőnöki engedéllyel kolostoron kívüli szerzetesi élet keretében végezte a lelképásztorkodást. Itt súlyos beteg lett, de felépülése után még három évig szolgált, majd 2009 februárjában Balassagyarmatra helyezték, ahol a szalézi közösségben ismét Baji atyával együtt szolgált, végül 2014-ben, amikor Balassagyarmaton megszüntették a szerzetesi jelenlétet, az óbudai közösség tagja lett.

Baji János atya, aki július 1-én 10.30-kor mutatja be gyémántmiséjét az óbudai Segítő Szűz Mária-kápolnában, Békéscsabán született 1933. június 4-én, és világ életében pap akart lenni. Édesanyja már a születése előtt felajánlotta a Szűzanyának. Édesapja kőműves volt, majd miután az I. világháborúban megrokkant, nyugdíjasként trafikos lett. Nagyváradon a „pici szemináriumban” kezdte tanulmányait, majd 1945-ben ő is Gyulára került és a Szalézi Intézetben volt kollégista, ahonnan 1948-ban Tanakajdra ment a rendi noviciátusba, majd Mezőnyáradon elvégezte a nyolcosztályos gimnázium ötödik osztályát. 1950-ben, amikor feloszlatták a szerzetesrendeket, először Szegedre ment a jezsuitákhoz, majd előljárói utasítására jelentkezett Észtergomba a ferencesekhez, ahol leérettségizett. A teológiát Szegeden végezte. Örökfogadalmát 1957. június 19-én tette le, 1958. június 18-án szentelték pappá, szintén Szegeden, Timár atyával együtt. Szentelés után egyházmegyei szolgálatba állt, kilenc évig volt segédlelkész négy helyen: két évig Debrecenben egy külvárosi plébánián, két évig Gyomán, négy évig Békéscsabán a belvárosi templomban, egy évig Debrecenben a főplébánián és onnan került önálló adminisztrátornak Hosszúpályiba és környékére. Először csak Hosszúpályiban és annak filiájában, Monostorpályiban szolgált, de a következő években több lelkészséget is hozzá csatoltak, végül kilenc faluja volt. Ezt a szolgálatot 19 évig látta el. Kondoroson lett először plébános, ott volt két évig, Békésszentandráson három évig, végül Orosházára került egy évre, immár Timár atyával együtt. 1990-92 között Újpesten a Nap utcai plébánián kellett helytállnia, majd 1992-ben visszakerült Szombathelyre. Szombathely után két évig volt Újpest-Megyeren, aztán 2009-ben őt is Balassagyarmatra helyezték, ahol három évig volt plébános, majd nyugdíjba vonult. 2014-ben került Óbudára. Mindeközben 2000-2016-ig a magyarországi VDB közösség asszisztense volt.

Hálát adunk Istennek gyémántmisés papjainkért, és kérjük, hogy tartsa meg őket még sokáig köztünk imádságban és a lelkek szolgálatában!

Szöveg és képek:
Szaléziak.HU

Önkormányzati

h í r e k

Több hónapos előkészítés után aláírhattam Gyomaendrőd Város Önkormányzata nevében dr. Bartha Elek oktatási rektor helyettesével - a Debreceni Egyetem részéről - a város önkormányzata és az egyetem között létrejött megállapodást. A szerződésben a felek kinyilvánították, hogy a jövőben szoros együttműködést folytatnak az alábbi területeken: kapcsolattartás, kölcsönös tájékoztatás, amelyek szolgálják mindkét fél egyéni és közös érdekeit, ezért a Felek a jövőben egymás érdekeltségi körét érintő tevékenységükről kölcsönösen informálják egymást. - Városfejlesztés, kulturális örökség ápolása: a Felek elkötelezték a város komplex fejlesztése iránt, kulturális, tudományos, oktatási, vidékfejlesztési, regionális, gazdasági, turisztikai és humán erőforrásokkal kapcsolatos területeken egymással együttműködnek. Pályázati tevékenység, konferenciák, kapcsolatrendszer: a jövőben közös céljaik megvalósítása érdekében együttes pályázati tevékenységet folytatnak. Külföldi kapcsolataik építése során kölcsönösen segítik egymás tevékenységét, meglévő hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerüket egymás rendelkezésére bocsáthatják. Oktatás: az Egyetem beiskolázási tevékenységének, közművelődési lehetőségeinek propagálása, a tanárképzés, illetve a tehetséggondozás területén, különös figyelemmel a kihelyezett képzésekre, felsőoktatási szakképzésekre és posztgraduális, valamint gyakorlat- igényes képzésekre, gyakorlati helyek biztosítására. Együttműködnek a vallásturisztikai képzés keretében, a gyomaendrődi gyakorlati képzési hely kialakításában és működtetésében. Gyomaendrőd s z é k h e l y ű Interdiszciplináris Társadalomkutató Műhely kialakításában működnek együtt. A Felek kölcsönösen felajánlják a fenntartásukban lévő, illetve különböző területükön működő köznevelési intézmények és könyvtárak, közgyűjtemények közötti együttműködés erősítését, valamint laborkapacitásuk optimális kihasználását. A kutatás-fejlesztéssel és innovációval összefüggő, tevékenységi kört kölcsönösen érintő kérdésekben együttműködnek: különösen az agrártudományok, a turizmus és vendéglátás, a kereskedelem, a balneológia, az orvos és egészségtudományok, a regionális tudományok, valamint az igazgatási és menedzsment tudományok területén. A Felek kiemelt projektként kezelik a vallásturisztikát, ezen belül a Gyomaendrődről Nagyváradra induló gyalogzarándoklatot. Különös figyelmet fordítanak a növénytermesztési eljárások hatékonyságának növelésére, illetve a város közfoglalkoztatási programjainak fejlesztésére. - A Felek az ipari parkok alapításával és üzemeltetésével kapcsolatban szerzett tapasztalataikat kölcsönösen megoszthatják egymással. Szorosan együttműködnek a közösségi, tömeg és versenysport területén, továbbá a sporttudományok körében is.

A Gyomaendrődi közúti híd felújításával kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom a lakosságot: Várhatóan június közepéig megtörténik a kivitelezést végző vállalkozó részére a területátadás, aki első lépésben az elkerülő utat fogja felújítani, illetve várhatóan július 16-ától kezdődik a teljes hidzár. A lezárás ideje alatt a gépjármű közlekedés a gyomai híd Dévaványa felől eső, „Vitézy dűlő”-nek nevezett úton kerül lebonyolításra. Az út makadám rendszerű, mert aszfaltos profilozással kerül terelőútra alkalmassá tételre. A terelőút hossza 8,7 km, a meglévő terelőút szélessége kb.: 5,0 méter. A forgalomterelés alatt biztosított a közlekedés a személygépjárművek, a menetrend szerinti szóló autóbussz járatok, a 7,5 t megengedett össztömeget meg nem haladó tehergépkocsik, a Katasztrófavédelem, a Mentők és a Rendőrség járművei részére maximum 30 km/h sebességgel. A nehézteher forgalom lebonyolítása országos közúton kijelölt terelőúton biztosított. A gyalogosok és a kerékpárosok ke-

rékpárjukat áttolva a hídon (munkaterületen) áthaladhatnak. A pontos dátumokról a Magyar Közút Nzrt. fog tájékoztatást adni még e hónapban.

A Pedagógusok Napja alkalmából rendezett városi ünnepségen Gyomaendrőd Város Önkormányzata nevében a Gyomaendrőd Nevelésügyéért Kitüntetett Oklevelet adhattam át Bátori Gyulának és Andrési Pálnak.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata sikeresen pályázott az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság által kiírt (KKETTKK2018/PO4/6/4/114 kódszámú) pályázaton. A támogató szervezet segítségével négy napos programsorozat valósult meg 2018. május 17-27. között városunkban. A programnyitó rendezvénye május 17-én 18 órakor, a Szent Antal Népházban, „Az első világháború emlékei Gyomán és Endrődön” című kiállítás megnyitója volt. A tárlatot Dr. Forisek Péter egyetemi docens, a Debreceni Egyetem dékán helyettese nyitotta meg. Másnap, május 18-án, a Szent Antal Népházban tudományos konferencia keretében emlékeztek az első világháború hőseiről és eseményeiről. A tanácskozás a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke és Gyomaendrőd városának közös szervezésében valósult meg. Az első világháború hatása és a hősökre való emlékezés formái című konferencián több muzeális intézmény és egyetemi kutatócsoport képviseltette magát. Május 24-én, a Harang Söröző mozi termében filmvetítésekre került sor, ahol bemutatták a közönségnek a Redl ezredes, az Elfelejtett parancsnok, a Hadak útján és a Fegyverszünet karácsonyra című nagy sikerű világháborús filmeket. A programsorozat kísérő rendezvénye a Hősök Napja megemlékező ünnepsége volt május 27-én 11 órától. Az ünnepség a megújult gyomai Hősök emlékműve előtt zajlott, melyen zenés műsorral lépett fel a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa. Ünnepi beszédet Nagy László múzeumigazgató mondott. Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság támogatásával megvalósult programsorozat hozzájárult ahhoz, hogy Gyomaendrőd lakossága előtt feltáruljanak az első világháború eseményeinek helyi emlékei és méltóképpen emlékezzenek meg a háborúban elesett hőseikről. Tisztelettel köszönjük az Emlékbizottság támogatását a programsorozat megvalósításában.

Továbbra is lehet pályázni Képviselő-testületünk határozata alapján a település járdahálózatának felújítására kiírt felhívásra. Pályázatot továbbra is cselekvőképes nagykorú természetes személyek nyújthatnak be.

A pályázattal, járda felújításhoz szükséges építőanyagokra (homokos kavics és cement) nyújthatnak be támogatási kérelmet.

A támogatás nyújtásának célja elsődlegesen a közlekedés és a településképvé javítása.

Járda pályázat: <http://www.gyomaendrod.hu/>

Pályázatokkal kapcsolatos információk: Az első fordulóban nyert öt TOP-os pályázatból háromnak a kivitelezési munkái már megkezdődtek. A Városháza nyílászáróinak cseréje, a fűtés korszerűsítése kész, a külső hőszigetelés folyamatban van. Várhatóan a nyár végére befejeződik az épület korszerűsítése. A Belvíz IX.-es munkálatok április óta tartanak, a település több pontján is felvult a vállalkozó. Jelenleg a Selyem úton, és Magtárlapason dolgoznak, szeptember végére kell elkészülni a beruházásnak. A Hősök térének, illetve a tornateremnek a felújítási munkálatai is elindultak. A kivitelező szerződése szerint, szeptember végéig kell befejezni a munkálatokat. Az első körben nyertük a foglalkoztatási paktumot is, amelyet járási szinten valósítunk meg. Remélhetőleg eléri a célját ez a felhívás is, bár a 2015-ös beadás óta, nagyon sok minden megváltozott a foglalkoztatási piacon. Munkaerőhiány alakult ki, bízunk benne, hogy a pályázat ettől függetlenül hozza majd az indikátorszámokat. A TOP CLLD, közművelődés fejlesztésére irányuló

pályázatunkban elkészült négy felhívás, amelyekre várjuk a jóváhagyást. A Kállai Ferenc Művelődési Központ felújítását is ebből a pályázatból végeznénk. Ha megkapjuk a jóváhagyást, kiírásra kerül a pályázási lehetőség, Ennek függvénye, hogy ebben az évben, vagy a következő év elején tudjuk-e kezdeni a munkát. A TOP második körében hat jóváhagyott pályázatunk van. Két energetikai pályázatnál lezárult a tervezés, a támogató hatóságnál vannak átnézésre. A közbeszerzési eljárásokat készítjük elő. A Kis Bálint Általános Iskola Fő úti épületénél június végére szeretnénk a közbeszerzést is lefolytatni annak érdekében, hogy a kivitelezés még a nyáron megvalósuljon. Július-augusztusban nagy felfordulás várható, napelemeket fogunk felhelyezni, fűtést korszerűsítünk, külső hőszigetelést kap az épület, cseréljük a nyílászárókat. Az udvarra tervezett sportudvar is kialakításra kerül. Június végére szeretnénk ennek a közbeszerzését is lezárni, hogy a következő tanévben már használni tudják a diákok. Az endrői orvosi rendelő felújítási terve elkészültek. Közbeszerzéssel választjuk ki a kivitelezőt. Nehezebb lesz a kivitelezés, hiszen négy rendelés folyamatosságát kell közben biztosítani, de erre megvannak a megfelelő elképzeléseink. Három belvizes pályázatunk tervezése zajlik. Kettő holtágat érintő fejlesztés: Fűzfás-zugi átereszt átépítése, és a Csókási-zugi átereszt felújítása, átépítése. A kiviteli terveknek július végére kell elkészülniük, utána indulhat a közbeszerzési eljárás. A leendő, tervezett kerékpárút belvízelvezetésének tervezése folyamatban van. A kivitelezést a kerékpárúttal párhuzamosan szeretnénk megvalósítani. Erről a projektről a napokban kaptuk meg az értesítést, hogy nyert. Így a Kodály utcától a Hídőfőig 108.000.000 Ft-ból tud megvalósulni a közlekedésbiztonsági fejlesztés. A gyomai piactér felújításával kapcsolatban több egyeztetést is lefolytattunk a piacon dolgozókkal, árusítókkal. Így alakult ki a tervezési koncepció, amely mentén a tervező az igényekhez alkalmazkodó tervet tud készíteni. Október végétől valósulhat meg a piac fedése, illetve a Pásztor János-térnek újra burkolása, parkoló kialakítása. A piac dolgozói és az árusok szerint is a késő őszi időszakban jelentősen csökken a forgalom, nem zavarja majd a kivitelezés az árusítást. A gyomai városrész tervezésnek beszerzése zajlik. A tervezési fázist 2018. december 31-ig kell megvalósítani. 2019. január-februárban lezajlik majd a közbeszerzési eljárás, márciusban szeretnénk szerződést kötni a kivitelezővel. Májustól szeptember végéig valósulnának meg a felújítási munkák a Szabadság téren, illetve a Hősök úton. 2018 márciusában kaptuk az értesítést, hogy az Öregszőlői utak fejlesztésére sikeresen benyújtott pályázatunkhoz elkészült a támogatási szerződés. Ami azonban hibás volt és számszaki tévedést is tartalmazott. Ezt kifogásoltuk és visszaküldtük. Remélhetőleg június végére visszakapjuk a szerződést és kiírhatjuk a közbeszerzést. Ez azért lenne fontos, hogy még ebben az évben megvalósulhasson a fejlesztés és minden utcában elkészülhessen a szilárd útalap.

Toldi Balázs
polgármester

Az endrői Szent Imre Egyházközségért tett áldozatos munkájukért, jelentős támogatásukért 2018-ban a következő személyek részesültek a „Szent Imre Egyházközségért” elismerésben:

- Prof. Dr. Latorcai János
- Kulik Vendelné
- Laczkó Jánosné
- Szabó Dezsőné (posztumusz)

Isten fizesse meg fáradozásukat!

Megyei

híradó

Beszámoló a júniusi megyegyűlés napirendjén

A katasztrófavédelem múlt évi tevékenysége mellett a megyei kórházak helyzetéről és a lakosság egészségi állapotáról informálódtak a képviselők.

A nyári szünet előtti utolsó munkaprogram szerinti megyegyűlésen tájékoztatót tartott 2017. évi tevékenységéről a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság. Kiss András ezredes, megbízott igazgató elmondta: az igazgatóság a kitűzött fő feladatait múlt évben magas szinten hajtotta végre, mellyel jelentős mértékben hozzájárult a megyében élők biztonságérzetének növeléséhez. A tűzoltói beavatkozások szempontjából 2017 átlagon felülnek tekinthető, összesen 2584 vonulás volt, 517 esetben viharok felszámolására kérték a tűzoltók segítségét. A hatósági és a polgári védelmi szakterület is elvégezte feladatát, a kitűzött célokat teljesítették. Mindezek eredményeként a katasztrófák elleni védekezés, a bekövetkezett események hatásainak csökkentése hatékonyabbá vált. A képviselők a tájékoztatóval elégedettek voltak, kérdések az eszközpark újításával és a kéménysepréssel kapcsolatban merültek fel. Kiderült, hogy az eszközök, folyamatosan cserélődnek, már mind a hat megyei tűzoltó-parancsnokság rendelkezik Rába-Heros gépjárműfecskenővel. Kéményseprést pedig csak két településen nem végeznek, azért, mert ott még a korábbi szolgáltató szerződése nem járt le.

Napirenden szerepelt a megyei kórházak helyzetéről szóló tájékoztató. Árgyelán György és Gajdos Attila képviselők nehezményezték, hogy az érintettek részéről nincs senki jelen a megyegyűlésen, akinek a jelzéseket, kérdéseket feltehetnék. Zalai Mihály elnök elmondta, a kérdéseket írásban továbbítják az illetékeseknek. A tájékoztatót tartóknak a megjelenés nem kötelező, az anyagot elkészítették, elküldték, a testület tud informálódni a kórházak helyzetéről. Ennél többet nem is kérhet egy olyan testület, amelynek elsődleges feladata a területfejlesztés, területrendezés.

A megye lakosságának egészségi állapotáról tartott tájékoztatót a Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya. Dr. Gaálné dr. Marácz Gabriella a megye közegészségügyi-, járványügyi helyzetéről és a népegészségügyi tevékenységről is informálta a testületet. Kitért a megelőzés, a szűrővizsgálatok fontosságára, az egészséget veszélyeztető tényezőkre, az életmód változtatást segítő támogatásra.

Fontos napirendi pont volt az a felmérés, amit a megyei önkormányzat készített a települések határon túli kapcsolatairól: jelenleg 64 megyei településnek összesen 150 határainkon túli testvértelepülési kapcsolata van. Ezen információ a pályázatokon való közös részvétel miatt is jelentős.

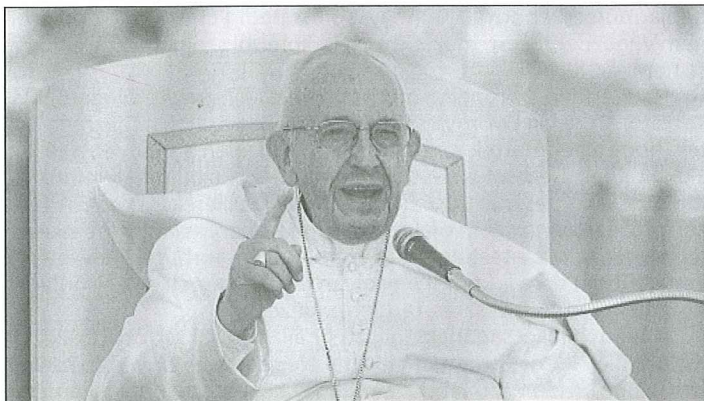
A megyegyűlés bejelentésekkel zárult, melyekből kiderült, hogy a testület következő - munkaprogram szerinti ülése - szeptemberben lesz.

Katolikus oldal

Ferenc pápa: Isten sosem kér, ha előbb nem adott; először ad, aztán kér!

Június 27-én a pápa folytatta a tízparancsolatról megkezdett katekéziseit. Kiemelte, hogy a parancsok csak az Istennel való kapcsolat összefüggésében értelmezhetők, és Isten első tette mindig a bőkezű adakozás, a megszabadítás; a parancsok, illetve az engedel-

messég csak a második helyen következnek.

Ferenc pápa katekézisének fordítását teljes terjedelmében közöljük.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A mai kihallgatás is úgy zajlik, mint a múlt heti. Sok beteg a VI. Pál Teremben van, hogy óvjuk őket a hőségtől, és mert ott nekik kényelmesebb. De követik a kihallgatást az óriáskivetítőn, és mi is együtt vagyunk velük. Vagyis nincs két kihallgatás, hanem csak egy. Üdvözöljük a VI. Pál Teremben lévő betegeket! [Tapsolnak.] Ma is a parancsolatokról lesz szó, de amint már mondtuk, ezek nem annyira parancsok, hanem Isten szavai, amelyeket azért intéz népéhez, hogy az helyesen éljen: szerető atyai szavak! A tíz szó így kezdődik: „Én vagyok az Úr, a te Istened, én hoztalak ki Egyiptom földjéről, a szolgaságból” (Kiv 20,2). Ez a kezdés a rákövetkező voltaképpeni törvényektől idegennek tűnhet, de nem az!

Miért teszi Isten ezt az ünnepélyes kijelentést önmagáról és szabadításáról? Mert a nép csak akkor ér a Sínai-hegyhez, miután átvonult a Vörös-tengeren: Izrael Istene először megment, és utána kér bizalmat. [1] Vagyis a tízparancsolat Isten bőkezűségével kezdődik. Isten sosem kér, ha előbb nem adott. Sosem! Először megment, először ad, aztán kér. Ilyen a mi Atyánk, a mi jószágos Istenünk!

Így megértjük az első kijelentés fontosságát: „Én vagyok az Úr,

a te Istened.” Van egy birtokos, fenn áll egy kapcsolat, az egymáshoz tartozás. Isten nem idegen: a te Istened. [2] Ez megvilágítja az egész tízparancsolatot, és feltárja a keresztény cselekvés titkát is, mert az nem más, mint Jézusnak a magatartása, aki azt mondja: „Amint engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket” (Jn 15,9). Krisztust szereti az Atya, és ő azzal a szeretettel szeret minket. Nem önmagából, hanem az Atyából indul ki. Tetteink gyakran azért vallanak kudarcot, mert önmagunkból és nem a hálából indulunk ki. Na és aki önmagából indul ki, hová érkezik? Önmagához! Képtelen utat megtenni, rögtön önmagához tér vissza. Erről az önös, önző magatartással szoktuk viccelődve azt mondani: „Az az ember csak az »én, engem, énvelem, énnekem« szavakat ismeri!” Önmagából indul ki és önmagához tér vissza.

A keresztény élet mindenekelőtt hálás válasz egy bőkezű Atyának. Azok a keresztények, akik csak „kötelességeket” teljesítenek, arról árulkodnak, hogy nincs személyes tapasztalatuk Istentől, aki „miénk”. Meg kell tennem ezt és ezt és ezt... Csak kötelességek! Hiányzik neked valami! Mi az alapja ennek a kötelességnek? Ennek a kötelességnek az alapja az Atyaisten szeretete, aki először ad, aztán parancsol. Ha a törvényt elébe helyezzük a kapcsolatnak, az nem segíti a hitéletet. Hogyan ébredhetne fel a vágy egy fiatalban arra, hogy keresztény legyen, ha mi kötelességekből, feladatokból, következetességből és nem a szabadításból indulunk ki? Pedig a keresztény lét a szabaddá válás útja! A parancsolatok megszabadítanak téged az önzéstől, megszabadítanak, mert ott van Isten szeretete, mely segít előrehaladnod. A keresztény nevelés nem az akaratérőn alapszik, hanem a megmentés befogadásán, azon, hogy hagyjuk magunkat szeretni: először a Vörös-tenger, utána a Sínai-hegy. Először a megmentés: Isten megmenti népét a Vörös-tenger-nél, aztán a Sínainál megmondja neki, mit kell tennie. De ez a nép tudja, hogy ezeket a dolgokat azért teszi, mert egy Atya, aki szereti, aki megmentette.

A hála a Szentlélek által meglátogatott szív jellemző tulajdonsága. Hogy engedelmeskedni tudjunk Istennek, ahhoz mindenekelőtt emlékezni kell jótéteményeire. Azt mondja Szent Vazul: „Aki nem engedi a feledés homályába hullni az ilyen jótéteményeket, a jó erény és minden igazságos cselekedet felé irányul.” [3] Hova visz minket mindez? Az emlékezés gyakorlásához: [4] Mennyi jó dolgot tett Isten valamennyiünkért! Mennyire bőkezű hozzánk a mi mennyei Atyánk! Szeretnék javasolni nektek egy kis gyakorlatot, mindenki csendben, szíve mélyén válaszoljon: Mennyi jót tettem az Úr? Ez a kérdés. Mindenki csendben válaszoljon! Mennyi jót tettem az Úr? Ez Isten szabadítása! Isten sok jót tesz értünk, és megszabadít minket!

Mindenesetre érezheti azt valaki, hogy még nem szerzett igazi tapasztalatot Isten szabadításáról. Előfordulhat. Lehet, hogy valaki magába néz, és csak kötelességérzetet, szolgálai és nem gyermeki lelkületet talál magában. Mit lehet tenni ebben az esetben? Nézzük meg, mit tett a választott nép! A Kivonulás könyve azt mondja: „Izrael fiai pedig szolgaságban nyögtek, segítségért kiáltottak, és fohászuk felhatolt Istenhez nyomorúságukból. Isten meghallotta panaszkodásukat, és Isten megemlékezett az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal kötött szövetségről. Isten letekintett Izrael fiainak állapotára, és Istennek gondja volt rájuk” (Kiv 2,23–25). Istennek gondja van rám!

Istennek a tízparancsolat elején szereplő szabadító tevékenysége a válasz erre a panaszra. Mi nem tudjuk magunkat megszabadítani, de tudunk segítségért kiáltani: „Uram, ments meg, Uram, mutasd meg az utat, Uram, simogass meg, Uram, adj egy kis örömet!” Ez segélykiáltás. Ez a mi teendőnk: kérni a megszabadulást az önzésből, a bűnből, a rabságból. Fontos ez a kiáltás, ez az ima, annak tudatosítása, hogy még minek a rabságában élünk, mi szorul még felszabadításra bennünk. Sok minden van még lelkünkben, amiből fel kellene szabadulnunk: „Ments meg, segíts meg, szabadíts meg!” Ez szép ima az Úrhoz. Isten várja kiáltásunkat, mert ő el tudja és el akarja szakítani rabságunk láncait. Isten nem azért hívott életre minket, hogy elnyomatásban éljünk, hanem hogy szabadok legyünk, hálásan éljünk, örömmel engedelmeskedve annak, aki anynyi mindent adott nekünk, végtelenül többet, mint amennyit valaha is adhatnánk neki. Szép ez! Mindig áldott legyen Isten mindazért, amit tett, tesz és tenni fog bennünk!

JEGYZETEK

[1] A rabbinikus hagyományban van egy erre vonatkozó, megvilágító szöveg: „Miért nem a tóra elején jelentetett ki a tíz szó? [...] Mihez hasonlítsuk? Ahhoz hasonlít, amikor egy ember elvállalja egy város kormányzását, és megkérdezi a lakosokat: »Uralkodhatom fölöttetek?« De ők megkérdezik: »Mi jót tettél nekünk, aminek alapján igényt formálsz arra, hogy uralkodj rajtunk?« Erre mit tett ő? Védőfalat épített nekik, és csatornahálózatot, hogy vízzel lássa el a várost, aztán csatákat vívott meg értük. És akkor újra megkérdezte: »Uralkodhatom fölöttetek?« Ők pedig azt válaszolták: »Igen, igen.« A Hely [Ha-Makóm = Isten] is így tett: kivezette Izraelt Egyiptomból, szétválasztotta értük a tengert, manát hullajtott nekik és vizet fakasztott a kútból, odaröptette hozzájuk a fűjeket, végül megvívta értük az Amalek elleni csatát. És amikor megkérdezte tőlük: »Uralkodhatom fölöttetek?«, ők azt válaszolták: »Igen, igen.« (Il dono della Torah. Commento al decalogo di Es 20 nella Mekilta di R. Ishamael [A tóra ajándéka. Kommentár a Kiv 20-ban szereplő tízparancsolathoz Jismáél rabbi Mechiltájában], Roma, 1982, 49).

[2] Vö. XVI. Benedek pápa: Deus caritas est enciklika, 17: „Az Isten és ember közötti szeretet története éppen ebben áll, hogy ez az akaratközösség a gondolkodás és az érzés közösségében növekszik, és a mi akaratunk és Isten akarata egyre inkább egybeesik: Isten akarata már nem idegen akarat számomra, amely kívülről kényszerít rám parancsolatokat, hanem az én saját akaratom, abból a tapasztalatból fakadóan, hogy valójában Isten közelebb van hozzám, mint én saját magamhoz. És így növekszik az Istenre való ráhagyatkozás, és Isten lesz az örömünk.”

[3] Rövidebben kifejtett életszabályok, 56.

[4] Vö. Homília a Szent Márta-házban bemutatott misén, 2014. október 7-én: „[Mit jelent imádkozni?] Emlékezni Isten színe előtt történelmünkre. Mert történelmünk az ő irántunk tanúsított szeretetének története.” Vö. Detti e fatti dei padri del deserto [A sivatagi atyák mondásai és tettei], Milano, 1975, 71: „A felejtés a gyökere minden rossznak.”

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican News
Magyar Kurír

Ferenc pápa fogadta Macron francia köztársasági elnököt

A pápa és a francia elnök közötti találkozó a szokásosnál hosszabb időn át, több mint egy órán keresztül tartott. A beszélgetés a két fél között tolmács segítségével zajlott. A pápai kihallgatást követően Macron államfő találkozott Pietro Parolin bíboros államtitkárral és Paul Richard Gallagher érsekkel, a Szentszék államközi kapcsolatainak titkárával.

A látogatásról kiadott hivatalos vatikáni közlemény szerint a felek áttekintették a Szentszék és Franciaország közötti kétoldalú kapcsolatokat, különös tekintettel az Egyháznak a francia társadalomban betöltött szerepére, mellyel előmozdítja a közösség javát. A globális kérdések közül kiemelten foglalkoztak a környezetvédelem, a migráció, a konfliktusok megelőzésének és a leszerelésnek kérdéskörével. Külön figyelmet szenteltek a Közel-Keletnek és Afrikának, és érintették az „európai terv” távlatait.

A Ferenc pápa és Emmanuel Macron közötti találkozó a hagyományoknak megfelelően ajándékok cseréjével ért véget. A Szentatyá egy Szent Márton-érmét ajándékozott francia vendégének, mely azt a jól ismert jelenetet ábrázolja, amikor a szent köpenyét kettéhasítja, és annak egyik felét egy koldusnak adományozza. Az érem a kormányzók, a népek vezetőinek a felelősségére utal, akiknek kötelessége a szegények gondját viselni a „mindnyájan szegények vagyunk” mottó jegyében. Ferenc pápa az érmen túl a francia köztársasági elnöknek ajándékozta az Evangélii gaudium és a Laudato si' kezdetű körleveleinek, valamint az Amoris laetitia és a Gaudete et exsultate kezdetű apostoli buzdításának egy-egy saját kezűleg aláírt példányát.

A francia elnök Georges Bernanos Egy falusi plébános naplója című kötetét ajándékozta a Szentatyának, aki válaszként elmondta: „Igen, olvastam, többször is. Nagyon jót tett nekem ez a könyv.”

Emmanuel Macron elnök a délután során ellátogatott a Lateráni Szent János-bazilikába, melynek középkori történelmi hagyományok révén a mindenkori francia államfő tiszteletbeli kanonokja. A francia elnök keddi római programja során találkozott a Szent Egyed-közösség vezetővel és tagjaival.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News
Magyar Kurír

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

Gimnáziumi egység

„Akikre büszkék lehetünk..”

Hagyományteremtő szándékkal került megrendezésre a címadó rendezvényünk, melynek a Gyomaendrődi Járási Hivatal díszterme adott otthont. Célunk az volt, hogy a tanévben legkiemelkedőbb teljesítő diákok ünnepélyes keretek között vehessék át kiérdemelt jutalmukat. Az eseményen a büszke szülőkön, tanárokon és edzőkön kívül jelen volt dr. Pacsika György járásvezető úr, Toldi Balázs polgármester úr, illetve Virág Alexandra diákpolgármester és Botos Pongrác diák-járársvezető is. Idén 23 tanuló került kiválasztásra az általános iskolából és a gimnáziumból, akik példás magatartásuk és tanulmányi eredményeik mellett más területen is sikereket értek el (pl.: sportverseny, tanulmányi verseny, országos képzőművészeti verseny), illetve tevékenyen részt vettek az iskola rendezvényein, ünnepéseiben.

S akikre első ízben büszkék lehetünk: Katona-Szabados Noé, Varga Zoltán, Putnoki Barnabás, Jambrik Nikolett, Czibulka Imola, Nagy Szonja, Wolf Anna, Bán Kitti, Mészáros Kata, Véha Kira, Ronyec Ivett, Deli Boglárka, Munkácsi Lili, Saly Eszter, Ladányi Sára, Ugrai László, Farkas Dóra, Szántó Milán, Botos Pongrác, James Lucas Lancaster, Szujó Róbert, Fülöp Petra, Hajdu Áron.

Tanulóink közül jó néhányan a 2017/18-as tanévben is szép eredményeket értek el a nyelvvizsgákon, rájuk szintén büszkék lehetünk:

Angol nyelv

Felsőfok „C”: Neibort Gréta, Rebeka, Szujó Róbert (12. A)

Felkészítő tanár: Rovnyik Katalin

Felsőfok „A”: Töröcsik János, Töröcsik Richárd (12. A)

Felkészítő tanár: Rovnyik Katalin

Középfok „C”: Ladányi Sára, Saly Eszter, Szurovecz Fanni, Gózon Barnabás, Magyar Róbert, Hímer László, Tóth Armand Imre (10. A), Paróczai Gergő (11. A), Czeglédi Renáta, Kollár Karina, Fülöp Petra Mátra, Kis Fruzsina, Vincze Viktor (12. A)

Pesztránszki Attila (12. B, emelt érettségivel)

Felkészítő tanárok: Rovnyik Katalin,

Szabadka Marianna, Varsányi Gyula

Német nyelv

Középfok „C”: Kruchió Adrienn (12. A)

Felkészítő tanár: Tímár Marianna

Disputás híreink

Befejeződött az egész éven át tartó projekt, a varsói Múzeum Historii Żydów Polskich POLIN szervezésében meghirdetett „Információ vagy manipuláció” című program. Tíz diákunk itt mutatta be a projektjét. Egy olyan disputanapot terveztek meg, amelyen végiggondolták a propaganda és a manipuláció témakörét, elsősorban az 1956-os eseményekhez kapcsolódva, illetve a disputa módszereivel beszéltek az emigrációról és hatásairól. Résztvevők: Saly Eszter, Deli Boglárka, Ladányi Sára, Botos Pongrác, Szujó Róbert, Fülöp Petra, James Lucas Lancaster.

És hogy el ne felejtjük: két héttel Varsó előtt zárták Budapesten az AKG-ban a tanév másik fontos eseményét, a VoxPop - Párbeszéd helyben, érted projektet. A projekt keretében három hétfői vitaalkalmat valósítottak meg, beszéltek jogokról és kötelességekről, a fiatalok szórakozási, művelődési szokásairól és igényeiről, illetve felmérték az iskolánkban lévő lehetőségeket. Részt vettek tréningen Pannonhalmán és Budapesten, és megtanultak profi módon prezentálni. Felkészítők: Malatinszky Zita, Valuska Sára, Valuska Lajos.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„Mutasd meg milyen szép a mosolyod!”

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola június 7-8. között tartotta névadójának tiszteletére rendezett programsorozatot. Rendhagyó órákkal kezdődött az első nap délelőttje, minden osztályban egy meghívott vendég tartott előadást az érdeklődő diákoknak. Ezt követte az emlékünnepe, ahol az irodalmi színpad és az énekkar szép műsort adott elő, majd Ágostonné Farkas Mária igazgatónő ünnepi gondolatait osztotta meg a hallgatósággal. Az emlékműsor és koszorúzás után sor került az iskola és a Gyermekéért Alapítvány által létrehozott díjak, elismerések átadására, a gyerekek és pedagógusok jutalmazására. Az idei tanévben Kis Bálint - díjban részesült: *Hunya Jolán tanárnő és Várkonyi Sarolta. 8. c osztályos tanuló! Az iskola Kiváló Diákja címet Nándori Viktória 8. c osztályos tanuló kapta.* A Gyomaendrődi Járási Hivatal vezetője, Dr. Pacsika György jó tanulmányi munkájáért: *Izsó Csengének* nyújtott át oklevelet és könyvtulajánat. Halász István - díjban: *Ács Orsolya 8. b osztályos tanuló* részesült: a kézilabda és a mazsorett sport területén nyújtott kiemelkedő teljesítményéért. Az Év tanára díjat: *Pelyváné Kiszely Edit* kapta. Az év közössége a 7. a osztály lett. Az év szülőjének *Hugyik Zoltánt* választották, az év diákja címet pedig *Weigert Zsolti 8. b osztályos végzős tanuló* kapta.

„Ügy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt”... tehetség pályázat keretében iskolánk diákjainak munkáiból nyílt kiállítás a tornateremben, majd ugyanitt, az állófogadáson lehetőség nyílt kötetlen, baráti beszélgetésre, különösen a rég nem látott kollégákkal. Este pedig „Alma a fájától” gyerek, szülő előadást megrendezésére került sor, immáron ötödik alkalommal a Kállai Ferenc Kulturális Központban.

A második nap délelőtt Kis Bálint - próba várta a kisebb - és nagyobb diákokat egyaránt. Gyomaendrőd terei, utcái gyermekzsivajtól voltak hangosak. Az ügyességi és elméleti feladatok megoldása után mindenkire üdítően hatott a fák hűs árnyai alatt a pihenés, így hallgatták a tanulók a Diákközgyűlés éves programját ismertető diákvezetőket. A Családi délután igazán változatos, színes, játékos programot kínált. A „kibálintos” diákok önfeledten játszottak szüleikkel, tanáraikkal. A Meg a sztár gálán ügyeskedtek az osztályok, bemutatták táncos - zenés jelenetüket, amely jókedvre hangolt mindenkit. Miután kellemesen elfáradtak a gyerekek az ugrálóvárban, és egyéb feladatokat is kipróbáltak, érdeklődéssel nézték Hevesi Imre koncertjét. Köszönet: Ágostonné Farkas Mária igazgatónőnek, a tantestületnek, a szülőknak, a Gyermekéért Alapítványnak, hogy ez a két nap tanulás nélküli, felhőtlen, szórakozást nyújtó, játékos gyereknap volt.

„Idő, állj meg egy pillanatra,
s ti, suhanó percek, várjatok...”

Ballagás 2018

Június 16-án reggel utoljára szólt a csengőszó a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 73 nyolcadikos diákjának. Az osztályteremben gyülekeztek mosolygós arccal,

majd az édes - bús könnyek is megjelentek, amikor az osztályfőnökök / Gálné Juhos Éva, Hunya Jolán és Schwalm Gyula/ szavait hallgatták a gyerekek. Visszatekintettek a négy évre, és most ebbe a pillanatba, napba belesűrűsödött minden szép és kedves emlék. Hiába! Az időt nem lehet megállítani, menni kell tovább! A Varga Lajos Sportcsarnok virágokkal feldíszítve és szülőkkel, tanárokkal, vendégekkel telve várta az ünneplőket! A szép és megható bevonulás után zászlóátadás következett, majd Kepenyés András, a Gyulai Tankerületi Központ irodavezetője és Ágostonné Farkas Mária igazgatónő elmondta ünnepi gondolatait, amelyek a végzősökhöz és az osztályfőnökökhöz szóltak. Az énekkartól szívhez szólóan hangzott: „A százéves pályaudvaron” c. dal. A jutalmak átadásakor nagyon sok végzős diákot sikerült meglepni vagy power bankkal, vagy könyvvel, vagy oklevéllel. Megérdemelten, hiszen tanulmányi versenyeken, kulturális és sporteseményeken kiválóan szerepeltek a végzős tanulók! Köszönjük munkájukat! Kedves Ballagók! Őrizzétek meg emlékeitekben általános iskolátokat, kedves tanáraitokat és diáktársaitokat! Kívánunk élményekkel, tanulással teli, vidám, boldog középiskolás éveket! Viszontlátásra! Találkozunk: öt év múlva!

„Nem azt kell sajnálni, ami volt és elmúlt, hanem azt, ami nem volt.”

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Mesélj Európa!

A kecskeméti Katona József Könyvtár, az Alternative English School és a Europe Direct Információs Hálózat idén 13. alkalommal hirdette meg a Mesélj Európa – Tales from Europe elnevezésű angol nyelvi vetélkedőt, melyen iskolánk 10. alkalommal mérettette meg magát. A több fordulóból álló vetélkedősorozat döntőjét május 28-án rendezték meg Kecskeméten, ahol iskolánk 5 főből álló csapata Szlovákia egy szabadon választott történelmi eseményét dolgozta fel és adta elő angol nyelven. A rövid színdarab és a gyerekek játéka elnyerte a szakmai zsűri elismerését, mely végül a kecskeméti, szarvasi, szegedi iskolák mezőnyében a **második helyen** végzett. A csapat tagjai Bereczki Barbara, Fekécs Hanna, Gellai Dominika, Kereki Nóra és Mester Lilla 7.b osztályos tanulók voltak. Felkészítő tanáruk: Szedlák Réka

ban folytatják a tanulmányaikat. Nyolc év alatt nyújtott kiemelkedő tanulmányi munkájáért **Gergely-diák díjat** kapott **Gresó Boglárka**, országos versenyeken elért sporteredményeiért gravírozott serleget kapott **Sóczó Rebeka, Karsai Gábor és Gyetvai Máté**.

Gresó Boglárka

Ennek a tanévnek is vége ...

Gyorsan elszaladt ez a tanév is, június 20-án tanévzáró ünnepségen be is zártuk. Gyomaendrőd város „**Jó tanuló - jó sportoló**”-ja lett Farkas Lili 4. b osztályos tanuló. Az iskola közössége elkészítette **Kónyáné Jakab Ida** tanítónőtől, aki nyugdíjba vonul és **Gellai Ilona** angol-magyar szakos tanárnőtől, aki más területen folytatja pályafutását.

Fizibusz - zöldjárat

Iskolánkba érkezett az ELMŰ Zöldjárat - Energia a holnapért nevű edukációs programja. A korábban Fizibusz néven ismertté vált oktató roadshow célja a környezettudatos energiafelhasználás népszerűsítése, a hazai, megújuló energiaforrásokra is alapozott energia-termelés bemutatása. A program színes és érdekes formában, kísérletekkel és interaktív elemekkel gazdagítva ismertette meg a felső tagozatos diákjainkat a témával.

Elballagtak a nyolcadikosok

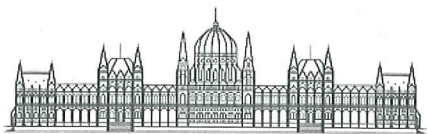
„Aprógyermekként még remegve léptünk ebbe az épületbe, s most úgy megyünk el, hogy az élet titokból tiszta törvénnyé lett.” (Jobbágy Károly)

Június 16-án 42 ballagó rózsahegyis diákunktól búcsúztunk el, akik szeptembertől már a középiskolák-

Ida néni a gyerekek között

További információk: www.rozsahegyiiskola.hu

Magyarország az első Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

Az Országgyűlés a 2018. június 20-ai ülésén a magyar emberek akaratát érvényesítve elfogadta a Magyarország védelmét szolgáló akciótervet. Meg kell védeni Magyarországot és a keresztény kultúrát az illegális migrációtól.

Az akcióterv két részből áll: a migránsok betelepítését megtiltó alkotmánymódosításból, és a Stop Soros törvénycsomagból.

Az alkotmánymódosítással megerősítésre került Magyarország szuverenitása és tiltásra az idegen népesség Magyarországra való betelepítése. Az alaptörvény kimondja, hogy nem telepíthető be bevándorló az országba az Országgyűlés beleegyezése nélkül és **nem kaphat menedéket, nem fogadható el a menedékkérelme annak, aki biztonságos országon keresztül érkezett Magyarországra és nincs kitéve üldözésnek, üldöztetés veszélyének.**

Az alkotmánymódosítást 159 igen, 5 nem szavazattal hagyta jóvá a parlament.

A magyarok mind az április 8-ai országgyűlési választáson, mind az elmúlt években lezajlott nemzeti konzultációkon, mind a 2016-os kvótanépszavazáson egyértelművé tették, nem akarják, hogy Magyarország bevándorló országgá váljon. Ez az akarat a magyar kormányt is kötelezi. Határozott álláspontja, hogy a bevándorlás súlyos kockázatokot jelent, éppen ezért nemzetbiztonsági kérdés. A Büntető törvénykönyv módosítását is tartalmazó **Stop Soros törvénycsomag büntethetővé teszi az illegális bevándorlás szervezését. Büntethető lesz mindenki, aki illegális migrációt szervez és a magyar törvények kijátszására buzdít.** A Stop Soros törvénycsomagot 160 igen szavazattal, 18 nem szavazat ellenében fogadta el a parlament.

ről és esetleges illetékek, már eddig befizetett összegek visszafizetéséről rendelkezik.

Felszólalásában kiemelte, hogy ez a rendelkezés és annak végrehajtása nem veszélyeztethetik a vízkészlet védelméhez fűződő érdekeket.

„Közismert, hogy van egy olyan élő jogszabály, amely 2018. december 31-ig kötelezettséget ró mindazok számára, akik ismeret, engedélyezett vagy engedély nélküli fűrt kúttal rendelkeznek a háztartások környezetében. Legsürgősebben megoldandó feladatunk ennek a jogszabálynak mihamarabbi módosítása és hatályba léptetése.” – mondta Dankó Béla

Elmondta, hogy számos terület érintett ebben a kérdésben, Békés, Csongrád, Bács-Kiskun, de még Pest megye déli része, vagy Jász-Nagykun-Szolnok megye is.

Ezután kitért a **háztáji kertekben való termesztés támogatására, jelentőségére.** A törvényi szabályozás egyszerűsítésével, könnyítésével ösztönözni szeretnék a vidéken élő embereket, hogy műveljék a kertjüket, mert a háztáji kiskertekben termesztett élelmiszerek nagy értékük mellett biztos alapanyagai saját háztartásuknak is.

Felszólalásának végén kérte, hogy támogassák a törvényjavaslat elfogadását, amely egy újabb lépést jelent a hatékony öntözés feltételeinek megteremtése irányába, továbbá jelentős mértékben segíti a háztáji gazdálkodással foglalkozó emberek boldogulását.

Ne kelljen engedélyeztetni a háztáji fűrt kutakat

Az Országgyűlés 2018. június 20-ai ülésnapján Dankó Béla országgyűlési képviselő „az egyes törvényeknek a vízkivételekkel összefüggő módosításáról” szóló törvényjavaslattal kapcsolatban szólalt fel, mely egy régóta húzódó, a falvakban, tanyákon élő embereket, gazdákat érintő ügy.

Elmondta, hogy ezen rendelet **alapvető célja, hogy egyértelművé tegye a már meglévő, nem engedélyezett fűrt kúttal rendelkező gazdák számára mi a teendőjük vízi létesítményük ügyének jogszerű rendezésével kapcsolatban, továbbá olyan szabályozás kialakítása, amely lehetőséget biztosít arra, hogy egyes vízhasználatokhoz, vízi létesítmények megépítéséhez és üzemeltetéséhez ne legyen szükséges sem engedélyezési, sem bejelentési eljárás lefolytatása.**

Hangsúlyozta, hogy az **indítvány egyelőre kizárólagosan a házi vízellátásra, kerti öntözésre és háziállatok itatására szolgáló fűrt kutak engedélyezéséről, engedély alóli felmentéséről**

Valaki jár a fák hegyén

valaki jár a fák hegyén
ki gyújtja s oltja csillagod
csak az nem fél kit a remény
már végképp magára hagyott

én félek még reménykedem
ez a megtartó irgalom
a gondviselő félelem
kísért eddigi utamon

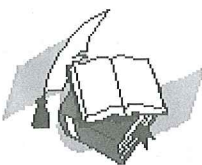
valaki jár a fák hegyén
vajon amikor zuhanok
meggyújt-e akkor még az én
tüzemnél egy új csillagot

vagy engem is egyetlenegy
sötétlő maggá összenyom
s nem villantja föl lelkeimet
egy megszülető csillagon

valaki jár a fák hegyén
mondják úr minden porszemen
mondják hogy maga a remény
mondják maga a félelem

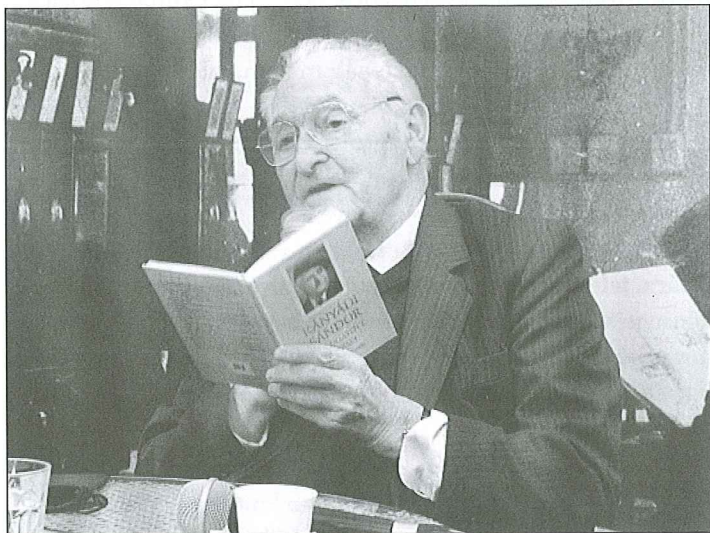
Kányádi Sándor

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Kányádi Sándor (1929-2018)

Életrajz

1929. május 10-én (anyakönyv szerint 11-én) született Nagyalambfalván, Romániában (Hargita megye), székely földműves családban. Édesapja Kányádi Miklós gazdálkodó. Édesanyját, László Juliannát korán elveszíti (1940 karácsonyán halt meg). Az elemi iskola öt osztályát szülőfalujában végzi. Utána Székelyudvarhelyen tanul: 1941 és 1944 között a református kollégiumban, majd 1944–45-ben a Római Katolikus Főgimnáziumban, 1946–50-ben a fém- és villamosipari középiskolában.

Költőként Páskándi Géza fedezi fel, 1950-ben a bukaresti Ifjúmunkás című lapban közli első versét, majd a kolozsvári Utunkban is megjelenik. 1950 őztől él Kolozsvárott. 1950-től fél évig a kolozsvári Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskola hallgatója, majd a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Karán tanul, 1954-ben itt szerez magyar irodalom szakos tanári diplomát. 1955-ben jelenik meg első verseskötete, a Virágzik a cseresznyefa.

1951–52-ben az Irodalmi Almanach segédszerkesztője, s közben néhány hónapig az Utunk munkatársa is. 1955 és 60 között a Dolgozó Nő, majd 1960-tól nyugdíjazásáig, 1990-ig a kolozsvári Napsugár című gyermeklap szerkesztője.

1958-ban megnősül, felesége Tichy Mária Magdolna tanár, szerkesztő. Két gyermekük születik: Zoltán Sándor (1962) és László András (1971).

Tevékenyen részt vállal az irodalmi életben, iskolák, könyvtárak, művelődési házak állandó vendége Romániában, majd Magyarországon és a környező államok magyar lakta településein. 1956 októberében-novemberében a Romániai Írószövetség küldöttként a Szovjetunióba utazik, ellátogat Leningrádba, Moszkvába és Örményországba. Először lépi át a román-magyar határt, de Magyarországon csak átutazik. 1967-ben utazik először nyugatra, Bécsben

megtartja a Líránkról Bécsben című előadását, 1969-ben Székely Jánossal, Békés Gellérttel részt vesz a Bolzanói Szabadegyetemen, itt megismerkedik Cs. Szabó Lászlóval és Szabó Zoltánnal. 1971-ben a Pen Klub meghívására Sütő Andrással Norvégiába és Svédországba utazik. 1973-ban Püski Sándor meghívására Sütő Andrással, Farkas Árpáddal, Domokos Gézával és Hajdú Győzővel az USA-ba és Kanadába látogat. 1984-ben hosszabb észak- (Kanada, USA) és dél-amerikai (Argentína, Brazília) előadó körúton vesz részt. 1992-ben Izraelben mutatja be erdélyi jiddis népköltészet-fordítását.

1987-ben meghívják a rotterdami nemzetközi költőtalálkozóra, nem kap útlevelet, ezért tiltakozásul kilép a Romániai Írószövetségből.

A Magyar Művészeti Akadémia tagja. 2009-től a budapesti I. kerület díszpolgára.

Írói álneve: Kónya Gábor.

2018. június 20-án hunyt el Budapesten.

(Forrás: Petőfi Irodalmi Múzeum)

Viseltes szókkal

vannak vidékek ahol a szerelem
akár a harmat az árnyékos helyen
tavasztól őszi őrizeti magát
szerény hasonlat de illik rám s terád
félszeg is mint az iménti asszonánc
de időt-jelző mint arcunkon a ránc

vannak vidékek ahová nehezen
vagy el sem ér a környezetvédelem
kimossák sóid kasza is fenyeget
csupán a harmat táplálja gyökereid
tisztások széle északos vízmosság
ha annak vennéd hát legyen vallomás

vannak vidékek ahol csak úgy lehet
megmaradnunk ha kezemben a kezed
és a viseltes szónak is hamva van
ha félárnyékban s ha nem is boldogan
száráthat szél és süthet hevet a nap
míg a harmatból egy csöppnyi megmarad
1982

Nyár

Ballag a Küküllő,
meg-megállva baktat,
szűnyogokat fogdos
a kicsi halaknak.

Vén bivaly módjára
olykor kedve szottyan
el-ellustálkodni
a nagy kanyarokban.

Sütteti a nappal
hosszasan a hátát.
Ha ott lennél, mélye
legmélyét is látnád.

Ám a lustasága
csak amolyan látszat.
Ilyenkor gyűjti be
illatát a nyárnak.

Aztán jön a szellő,
s csillagokig szárnyal
a nyári Küküllő
esti illatával.

Lásd még a 11. és 17. oldalakat!

Egészségről-betegségről

Cickafark (Achillea millefolium)

Utak mentén, legelőkön, parlagokon növe, fehér virágú, a fészkesvirágzatúak családjába tartozó, évelő növény. Az ókorban ismert gyógynövény volt, Dioszkoridész a legjobb vérzéscsillapító hatást tulajdonította a cickafarknak, mely minden seb és fekély kezelésére alkalmas. A növény latin elnevezése Achilleus nevére utal. Gyógyászati célra a növény fehér virágát, a szárát és a leveleit hasznosítják. A cickafark virága, a „csipet”, erős hatású növényi rész, magas a fitoösztrogén tartalma. Sok virágot tartalmazó cickafarkból keveset használunk tea készítésére. A növény népies nevei: cickafarkkóró, cickóró, orvosi cickafark. A növény tartalmaz cseranyagokat, flavonoidokat, szalicilsavat és illóolajokat.

A cickafark illóolaj tartalma révén görcsoldó hatású, csillapítja a gyomor-, bél- és menstruációs görcsöket. Gyulladáscsökkentő tulajdonságú, előnyösen használható petefészek-, hüvely- és méhgyulladásnál, húgyúti fertőzés és akut vagy krónikus hörgőhurut esetén. Antihisztamin hatása és köptető tulajdonsága miatt asztma és szénanátha kialakulásakor is kedvező lehet alkalmazása. Étvágyjavító, epetermelést és -elválasztást fokozó, puffadást és teltségérzést csökkentő hatású. Reumatikus panaszoknál a cickafark tinktúra külsőleges alkalmazása ajánlott. Rendszeretlen, erős menstruációnál és menopauza okozta panaszok idején is kedvező lehet a cickafark tea fogyasztása. A cickafark idegerősítő és nyugtató hatású lehet, visszérgyulladásnál is kedvező oldatának használata. Férfiak esetében a prosztatata jóindulatú megnagyobbodása esetén ajánlott a cickafark tea fogyasztása. Szájüregi gyulladás, afták kialakulásakor a zsálya és az apróbojtorján tinktúrával való együttes használata javasolt öblögetésre.

Rendszeretlen menstruáció esetén a ciklus beállítására ajánlott a menstruáció utolsó napjától 14-15 napig az alábbi oldat fogyasztása:

200 gramm cickafarkfű + 50 gramm komló + 50 gramm édeskömény. 1 evőkanál keveréket forrázzunk le 2,5 dl vízzel és 10 perc állás után szűrjük le a kapott oldatot és naponta 2 csészével fogyasszuk belőle.

A ciklus 16. napjától a menzeszig javasolt:

50 gramm apróbojtorján + 150 gramm palástfű + 100 gramm rozmaringlevél. A keverékből az előzőekben említettekhez hasonlóan készíthetünk teát.

Az így elkészített oldatok előírás szerinti alkalmazása javasolt, míg a ciklus rendszeressége helyreáll.

Változókoros tünetek enyhítésére javasolt az alábbi teakeverék fogyasztása a kimaradt ciklus idején, 2-3 napig:

1 rész cickafark: 1 rész mezei zsurló: ½ rész orvosi veronika

A tea mellett cickafark ülőfürdők is vehetők. 2 liter vízzel leforrázunk 2 evőkanál cickafark fűvet (kevés virág legyen benne), öntsük a kapott oldatot a fürdővízhez. A víz a szívujátékot ne érje el, a fürdési idő kb. 20 perc legyen. Fürdés után törölközés nélkül egy fürdőköpenybe burkolózva befekszünk az ágyba.

Aranyér kialakulásakor minden nap ajánlott az ülőfürdő, a gyulladás megszűnéséig. 2 rész cickafarkból és 1 rész körömvirágból készített kenőcs külsőleges alkalmazása is kedvező hatású lehet ebben az esetben.

Gyulladt sebeket a cickafark virágából készült forrázattal le-

mossuk, majd az oldattal átitatott gézzel lekötjük a sebet, műanyag fedőkötés készítése nélkül.

Húgyúti fertőzéseknél minden harmadik nap, reggeli előtt igyunk 1 csésze teát 1 hónapig, míg a vizelet feltisztul. Akut és krónikus légúti gyulladásnál javasolt a cickafark oldattal történő inhalálás. Ehhez 1 liter vízzel leforrázunk 1 csapott evőkanál cickafarkat. Ne legyen forró a gőz, amit belélegzünk az inhalálás során. Emellett javasolt 1 hétig, minden nap 1 csésze enyhe cickafark tea ivása.

Bélgörcsöknél háromnaponként javasolt vacsora után 1 csésze enyhe cickafark oldat ivása kb. 2 héten át. Görcsös gyomorfájdalmaknál reggeli és vacsora előtt javasolt 1-1 csésze enyhe cickafark oldat fogyasztása minden 3. nap, 2 hétig. Tartsunk 1 hét szünetet, majd egy hónapig 1 héten át fogyasszuk a gyenge oldatot.

A cickafark tea készítése az alábbiak szerint javasolt:

1 csapott teáskanál fűvet leöntünk 2,5 dl forrásban lévő vízzel. 10 perc állás után leszűrjük és a kapott oldatot ízesítés nélkül fogyasztjuk. A teakészítéshez használt cickafark csak 1-2 virágot tartalmazhat.

A cickafark-készítmények fogyasztása nem ajánlott dagadtos betegségek, cickafark és parlagfű esetén mutatott allergia kialakulásakor, terhesség és szoptatás idején. A cickafark tea a vérhígító gyógyszerek, a vérnyomás csökkentő és a nyugtató gyógyszerek hatását fokozhatja, a gyomorvédők hatékonyságát csökkenti. Litium tartalmú gyógyszerekkel együttes alkalmazása tilos.

A cickafark virágát, levelét és szárát gyűjtik, a növény gyűjtési ideje a június-július-augusztusi hónapokra esik.

Forrás:

Szabó György – Lopes-Szabó Zsuzsa: A bükki füvesember gyógynövényei

www.egeszsegtukor.hu/gyogynoveny-lexikon/cickafark.html

dr. Macsári Judit

Kite-

kintő

A debreceni színház kapta az első Sík Ferenc-díjat

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése által alapított „Sík Ferenc-díj a magyar ősbemutatókért” elnevezésű elismerésben első alkalommal a Csokonai Nemzeti Színház részesült. A kitüntetést – ami egy bőrtarisznya, benne egy oklevél és egy plakett – a Pécsi Országos Színházi Találkozó nyitóünnepségén Ráckevei Anna, a Csokonai Nemzeti Színház igazgatója Fekete Péter kulturális államtitkártól és Zalai Mihály megyei elnöktől vette át.

A pesti Megyeházán még májusban ülésezett az a 7 tagú bizottság, amely a színházak és színházi szakmai szervezetek által delegált hét javaslat közül egyhangúlag a debreceni teátrumot tartotta érdemesnek a kitüntetésre. A Csokonai Nemzeti Színház hosszú évek, évtizedek óta kipróbált és megbízható műhelye a kortárs magyar drámajátszásnak. A társulat évek óta gondozza, fejleszti, s viszi sikerre évről évre a kortárs magyar drámajátszás legjelentősebb hazai fesztiválját, a DESZKA Fesztivált. E rangos szellemi műhely nemcsak a kortárs drámajátszás seregszemléje, hanem inspirálója is a magyar ősbemutatók megszületésének. A társulat korszakokon átvélő elkötelezett és áldozatos művészi munkáját ismerte el a bizottság.

A Békés Megyei Önkormányzat azzal a törekvéssel hozta létre a Sík Ferenc-díjat, hogy tiszteljen a Békés megyei származású, Kossuth- és Jászai Mari-díjas rendező, Érdemes és Kiváló művész munkássága előtt. Sík Ferenc a XX. századi magyar színháztörténet meghatározó személyisége volt, törekedett arra, hogy segítse az új magyar drámák megszületését. „Házi rendezője” volt többek között Illyés Gyulának, Sütő Andrásnak, Hubay Miklósnak, Székely Jánosnak. A díjat – évente egy alkalommal – olyan rendező vagy társulat kaphatja, aki, vagy amely sokat tett a magyar drámák színpadra állításáért.

Zalai Mihály megyei elnök akasztotta a Sík Ferenc alakját megidéző tarisznyát a díjazott vállára, Fekete Péter államtitkár pedig a díjjal járó, Madarassy István szobrászművész által készített plakettet adta át a debreceni színház igazgatójának. Ráckevei Anna meghatottan beszélt a kitüntetésről, melyre, mint színházvezető nagyon büszke, másrészt sokat köszönhet Sík Ferencnek, akivel pályája kezdetén dolgozott együtt.

SPORT

Befejeződött a bajnokság

Június második hétvégéjén véget ért a Megyei II. osztályban is a labdarúgó idény.

A gyomaendrői labdarúgók számára a felsőházba jutással úgy tűnt, mintha az év már hamarabb is véget ért volna, elvégzettnek tekintették az előirányzottakat. A rájátszásban sok gondal küszködtek, ezek hatására nem is hasonlítottak a korábbi önmagukra, így viszont kevés esélyük volt pontot szerezni az ellenfelektől, a rájátszás nem róluk szólt. A tíz mérkőzésből nyolc vereséggel zárult, csak az Okányt tudták oda-vissza megverni.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2018. 05. 19. Gyomaendrői FC – Dobozi SE 0 : 3
G.: ---

Rendíthetetlenül menetel a bajnoki cím felé a Dobozi SE gárdája, amely Gyomaendrődön sem akart botlani. Ennek megfelelően kezdte a mérkőzést, már az első negyedórán eldönthette volna a találkozót, de csak helyzetekig jutottak. A félidő közepén azonban mégis sikerült egy gólt szerezniük. A második félidőben sem változott a mérkőzés képe, de a hazaiak derekasan tartották magukat. Az utolsó tíz percre azonban elfogyott az erő, nem bírták a nyomást, a vendégek újabb két gólt szereztek. A bajnoki címre törő Dobox megérdemelt győzelmet aratott.

2018. 05. 27. Csabacsúdi GYLSE - Gyomaendrői FC 3 : 0
G.: ---

Az ötödik hely megerősítése, illetve átvétele volt a célja az utóbbi hetekben nem kifejezetten csúcsformában teljesítő, sokszor tartalékos két szomszédvárnak. Az első félidő kissé álmos játékot hozott egyik csapat sem tudott a másik fölé nőni, erre a vendégeknek lett volna nagyobb esélye, de az utolsó percekben büntetőt hibáztak. A szünetben aztán történt valami a hazai oldalon, mert a második játékrészben egy sokkal motiváltabb csapat lépett pályára. Húsz perc alatt három gólt lőttek, amivel eldöntötték a mérkőzést. Ebben a játékrészben a vendégek messze elmaradtak első félidői teljesítményüktől, sajnos ismét megérdemelt vereséget szenvedtek.

2018. 06. 02. Mezőberényi LE - Gyomaendrői FC 5 : 4
G.: Gábor V.(2), Kovács T., Kovács Z.

A Berényiek jobb passzban voltak, amit az előző heti váratlan dobozi pontszerzésük is jelzett. A mérkőzés kezdete is ezt igazolta, már a hetedik percben vezettek. A félidő végére viszont nagyot fordult a mérkőzés, a vendégek három gólt szereztek és fordítottak. A második félidő is bővelkedett fordulatokban. Újabb gyors hazai gól, majd vendég kiállítás és vendég gól következett. Ezt követően még magasabb fokozatba kapcsolta a Berény és újabb gólokat lőttek, hármat, az utolsót a 88. percben, amivel a győzelmet is megszerezték. Jó meccset láthattak a berényi nézők, ahol a gyomaendrődiek kétszer is két góllal vezettek, de a berényi Csikós négy találatának köszönhetően a végén mégis fordítani tudtak a házigazdák.

2018. 06. 09. Gyomaendrői FC – Okány KSK 5 : 4
G.: Csapó P., Békési N.(2), Kiszely M., Toldi B.

Tét nélküli utolsó forduló, a vendégek már hetekkel ezelőtt bebiztosították harmadik helyüket, a hazaiak pedig a hatodikról már nem léphettek előre. A hazaiaknak mégis volt némi tét, megszerzik-e a rájátszásban első hazai győzelmüket. A mérkőzés gyors hazai góllal indult, majd rövidesen jött egy újabb, de arra azonnal jött egy vendég gól is. Majd még két hazai találat következett a félidőig. Úgy tűnt tetemes az előny. A második félidő elején azonban megzavarodott a hazai csapat, amit az Okány ki is használt negyedóra alatt lőtt három góllal egálra mentette a mérkőzést. Egy csavar azonban még belefért, az utolsó percben egy jól eltalált hazai szabadrúgás a vendégek hálójában landolt. Igen fordulatossá mérkőzésen mégis összejött a rájátszás első hazai győzelme az utolsó fordulóban.

Fülöp Zoltán

Maradjon meg közösnek az uniós agrárpolitika!

Erdős Norbert sajtóközleménye

Kiváló hír a magyar gazdák számára, hogy az Európai Parlament egy erős, a jelenlegi két pilléren alapuló és megfelelően finanszírozott közös agrárpolitikát kíván elfogadtatni 2020 után - jelentette ki Erdős Norbert fideszes EP-képviselő a jövő uniós agrárpolitikájáról szóló európai parlamenti állásfoglalás megszavazását követően Strasbourgban. A dél-alföldi politikus hozzátette: pozitív fejlemény, hogy az EP teljes mértékben elutasítja a vidékfejlesztési uniós források csökkentését, s erre vonatkozóan nem fogadja el a Bizottságnak a következő hét évre szóló uniós költségvetési tervezetét.

Erdős Norbert a szavazást követően emlékeztetett: a most elfogadott jelentés az Európai Parlament politikai véleményét tükrözi és éppen az Európai Bizottság Közös Agrárpolitikát (KAP) érintő javaslatának bemutatását megelőzően kerül megküldésre, többek között a Bizottságnak is. „Így Phil Hogan uniós agrárbiztos a többi biztossal együtt tudatában lesz annak, hogy mi a társjogalkotó Parlament politikai elvárása a Bizottság felé. Remélem, hogy a Bizottság tartja majd magát az Európai Parlament elvárásaihoz” - emelte ki a fideszes politikus.

„Jó hír számunkra, hogy az EP egységesen elutasítja a vidékfejlesztési költségvetés megvágását” - jelentett ki Erdős Norbert. A néppárti politikus emlékeztetett, hogy az Európai Bizottság a 2021-2027-es időszakra szóló hétéves uniós költségvetésére irányuló, 2018. május 2-i javaslatában szereplő 25%-os csökkentés elfogadhatatlan a képviselők számára.

Komoly előrelépés az EU agrárpolitikájában, hogy az Európai Parlament első alkalommal fejezi ki nyíltan véleményét, hogy a tisztességtelen módon előállított, az Unión kívülről származó termékeket és élelmiszereket nem szabad beengedni az EU belső piacára. „Az EP-ben úgy látjuk, hogy az erdőirtáshoz, a tisztességtelen és nagyarányú földszerzéshez és erőforrásszerzéshez, valamint az emberi jogok megsértéséhez kapcsolódóan előállított termékek nem kaphatnak hozzáférést az uniós piachoz. Például a kiirtott trópusi esőerdők helyén előállított pálmaolajat - amelyet sokszor bioetanol felhasználás céljára hoznak be az EU-ba - ki kell tiltani az Unióból” - tette hozzá a néppárti képviselő.

Erdős külön örömét fejezte ki, hogy az EP egyértelműen meg-

határozott, egyszerű, bürokráciától mentes, stabil, átlátható és mérhető teljesítménymutatókat, mérőszámokat javasol kidolgozni a leendő nemzeti stratégiai keretprogramok teljesítményének a mérésére. „Kiemelten fontos azonban, hogy ezeket a mutatókat a jogalkotók, az Agrárminiszterek Tanácsa és a Parlament közösen dolgozzák ki, s az Európai Bizottság ne kapjon önálló döntési hatáskört ezen a területen. Csak így tudjuk elkerülni a gazdák életének további bonyolítását és a felesleges zöldítési szabályok bevezetését”.

A politikus üdvözölte, hogy a Parlament nagy többséggel kiáll a KAP költségvetésének a növelése, de legalább a jelenlegi értéken történő megőrzése mellett. „Az EP-képviselők előrelátását dicséri, hogy a Brexit vagy a nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodások okozta új kihívások esetén kéri az agrárköltségvetés megfelelő kiigazítását, így a gazdák többletforrásokkal tudnak ellensúlyozni a piaci helyzetük hirtelen romlását” - tette hozzá Erdős.

A magyar egységes területalapú támogatási rendszer - amely egyelőre ideiglenes rendszerként működik 2020-as határidővel - az EP szándéka szerint megmaradna a jövőben is. Sőt, lehetővé kellene tenni, hogy ehhez az EU bármely tagállamában bármely gazda csatlakozhasson. „Emellett az EP támogatná az egyszerűsített kistermelői támogatási rendszer megtartására vonatkozó módosító indítványomat, hogy az 5 hektár alatti területtel rendelkező termelők önkéntesen használhassák ezt a rendszert” - mutatott rá a fideszes képviselő.

A Parlament uniós szinten bevezetendő kötelező támogatási felsőhatárral és a közvetlen támogatások tagállamok közötti erőteljesebb kiegyenlítésével kapcsolatos törekvéseit illetően, Erdős Norbert megfontolt hozzáállásra szólított fel: „Az uniós tagállamok farm-szerkezete jelentősen eltér egymástól, ezért nem lehet egy egységes uniós felsőhatárt bevezetni. Az „egy kabát mindenkire” elv itt nem működik. Egyetértek azzal, hogy legyen kötelező felsőhatár, így a kisgazdaságok megfelelően részesedhetnek az uniós támogatási rendszerből, de ezt a küszöbértéket tagállami szinten kell meghatározni. A támogatások kiegyenlítése kapcsán pedig figyelniünk kell, hogy az uniós szinten indokolt külső kiegyenlítést ne a többi gazda rovására, hanem új uniós források agrárköltségvetésbe történő bevonásával érjük el”.

Strasbourg, 2018. május 31.

A Selyem Úti Óvoda Május – Június havi programjairól

A május első hete óvodánkban a megszokott színvonalas Anyák napi műsorral kezdődött. Mindhárom csoportban az anyukák és a nagymamák is részt vehettek e megható ünnepségen. A gyermekek alkalomhoz illő verssel és énekekkel köszöntötték a jelenlevőket.

Óvodánk középső és nagycsoportos gyermekei ebben a tanévben immár harmadik alkalommal látogattak el a Békéscsabai Napsugár Bábszínházba, ahol csodálatos előadásban volt részük.

Évzárónkat és búcsú ünnepségünket május 25-én tartottuk meg az ünnepi díszbe öltözött óvoda udvarunkon. Az óvónénik és a gyermekek is rendkívüli nagy lelkesedéssel készültek e jeles napra, ahol számot adtak az egész évben tanultokról.

A Kihívás napján óvodánk is csatlakozott a mozgásos naphoz OVI-OLIMPIA elnevezésű rendezvényünkkel. A vá-

ros minden óvodájából érkeztek hozzánk nagycsoportosok futásból versenyezni, az akadálypályán végig ügyeskedni és további játékos mozgással egybekötött lehetőségeket kipróbálni.

Az OVI-OLIMPIA eredménye:

A lányoknál Putnoki Mirella óvodánk első helyezést ért el.

A fiúknál Gyórfi Ádám óvodásunk másodikként ért el,

Jambrik Zsolt óvodásunk harmadikként ért el. Jutalmuk egy-egy mézeskalács érmet, emléklap és egy-egy nagy labda volt. Óvodánkból senki sem távozott üres kézzel, mindenki egy-egy labdával térhetett haza óvodájába.

Május 31-én a nagycsoportosokkal kérekpártúrára indultunk a Tájházba. Ott peracet formáztunk, kisütöttük és elfogyasztottuk, valamint a Múzeumok napja alkalmából régi mesterségekkel, ruhákkal ismerkedhettek meg a gyerekek.

A következő héten a Túrkevei Látogató Központba kirándult a középső és a nagycsoport, ahol a sok érdekes játéklehetőségeken kívül a fazekas mesterséggel is megismerkedhettek és ki is próbálhatták azt. A lovaskocsikázás és az állat simogatás is felejthetetlen élményt adott a gyermekeknek.

Június 7-én gyermeknapra meglepetés alkalmából óriás csúszdás ugráló vár, lufi hajtogatás és ehető nyakláncfűzés várta a gyerekeket.

Ezen nap délutánján Családi Napot rendeztünk, ahol gyerek, szülő együtt teljesítette a 7 próbát, majd egy kis póniló hátára is felülhettek a gyerekek. Családi Napunkat a Tűzmenedék együttes nagyszerű gyermekdalokból álló előadása zárta. A rendezvény sikerességéhez a szülők és a Kert-Kivi Kft. támogatása nagyban hozzájárult. Köszönjük támogatásukat.

Izès Izek

Július

Rakott zöldségek

Meghámozott padlizsánt szeletekre vágunk, megsózzuk, majd felitatjuk a kicsorgott levét, mert az keserű. Apróra vágott füstölt szalonnából kiolvastjuk a zsírt. Zöldbabot főzünk kevés lében petrezselyem zöldséggel. Tűzálló tálat ki-
zsírozunk, zsemlemorzssával beszórujuk. Befektetjük a padlizsán szeleteket, rá
vékony hagymakarikákat teszünk, arra paradicsom szeleteket, a főtt babot. Egy
pohár tejfölt összekeverünk néhány egész tojással, sóval borssal, a zöldbab főző
levével, és ráöntjük a zöldségekre. Fóliával betakarjuk, és vagy fél órát sütjük.
Rántott párizsival tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények,
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegkek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelpek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Híthetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető
legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása,
ill. téglalapak)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált
parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tabló készítés
- fotóelhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciós felvételek készítése.

www.aszfoto.hu

Cím:
5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.
Telefon:
+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu
Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>
a képbe zárt pillanat...

„Etikus szálloda” nyílik Rómában, melynek teljes személyzete

Down-szindrómás emberekből áll

Hamarosan új szálloda nyílik Rómában a szintén olaszországi Astiban található „etikus szálloda” mintájára. Dolgozói Down-szindrómások, akik hároméves képzés, önálló életre nevelés után vállalnak állandó munkát.

Astiban egy régi, körfolyosós bérházban nyílt meg három évvel ezelőtt az első különleges szálloda a Down-szindrómás fiatalok foglalkoztatására. A személyzet minden tagja Down-szindrómával él. Ezek a fiatalok egy három évig tartó felkészítő időszak után válnak önállóvá: szobát kapnak a személyzet számára kialakított részben, immár nem ellátottak, hanem független emberek, kollégák egy munkahelyen.

Az Etikus Szálloda Szövetkezet 2009-ben alakult meg, azóta folyamatosan növekszik; a szállodája sikeres és úttörő jellegű kezdeményezésnek bizonyult a fogyatékkal élő fiatalok önálló életre, munkára való felkészítése terén.

Alex Toselli, a szövetkezet elnöke járt már a fiatalokkal az Európai Parlamentben, az olasz köztársasági elnöknél, maratont futottak New Yorkban és Ferenc pápával is kezet fogtak a Vatikánban.

Róma központjában, a Piazza del Popolótól néhány méternyire nyitják meg szeptemberben az új szállodát 17 szobával, bárral, étteremmel. Az első 18 hónapban körülbelül 75 fogyatékkal élő embert vonnak be a projektbe, valamint 35 szállodai és 5 szociális vállalkozást.

Már működik etikus szálloda Argentínában (Villa Carlos Paz), az Amerikai Egyesült Államokban (Miami), Norvégiában, Spanyolországban, Szlovákiában (Pozsony) és Ausztráliában (Sydney és Blue Mountains) is.

Az Astiban létesített szállodában három év alatt 60 fogyatékkal élő ember dolgozott, egész Olaszország területéről. A hároméves képzési szakaszban résztvevők körülbelül 75 százalékanak sikerült munkába állnia.

Olaszországban körülbelül 35 ezer Down-szindrómás ember él, a statisztikák szerint legfeljebb 16 százalékuknak van állandó munkája. Az etikus szálloda nagyot lépett előre a foglalkoztatás terén, bebizonyította, főként a 18–35 év közötti korosztálynál, hogy sokak számára lehetséges a munkába állás.

Forrás: Avvenire

Fotó: Avvenire; Albergoetico.asti.it

Magyar Kurír
(tzs)

Arany Jánosra gondolva

kenyerem javát már megettem
útfajm nagyját már megjártam
útfélen fekszem őszi fának
egyre gyérülő árnyékában

fogam között egy szál vadrozzsal
szememben a tündöklő éggel
kévém-bekötni majd az isten
mellemre térdel

Kányádi Sándor

1976

A változás a kicsinyeken kezdődik

– Egy misszionárius a kenyai utcagyerekek között –

Nairobiban 150 ezer, egész Kenyában 300 ezer utcagyerek él – a számok nyugtalanítóan magasak. Kizito atya, komboniánus szerzetes, a Koinonia közösség alapítója segítségével sokan új életet kezdenek.

Nagyon összetartó csoportokban élnek, mozognak a főváros utcáin ezek a gyerekek: aprópénzt koldulnak, majd félrevonulnak szípuzni, ragasztóval, kerozinnal. Később este Nairobi nyomornegyedeibe mennek csoportosan, jegyet vesznek maguknak a barakkokból kialakított mozikba az akciófilmekre, nem is annyira azért, hogy élvezzék a történetet, a szereplők akrobatikus ügyességét, hanem hogy legalább néhány órát zárt helyen legyenek. Így élnek a kenyai utcagyerekek, akiket kicsi korukban a nyomor, a családon belüli erőszak, az éhség kényszerített az utcára. A kicsik éveinek száma egy kezünkön megszámlálható, a nagyok kamaszok.

Az UNICEF adatai szerint 300 ezren vannak, közülük 150 ezer Nairobiban él. Az afrikai országok közül Kenya az elsők közé tartozik, ha a gazdasági fejlődést nézzük. Ugyanakkor hatalmas szociális problémákkal küzd. A fővárosában található Afrika legnagyobb nyomornegyede, Kebira, ahol egymillió ember él, nagy részük gyerek: néhány négyzetméteren barakkok tízezrei sorakoznak, nincs csatornarendszer. Az emberek gyakorlatilag a soha el nem szállított szemét között élnek. Az utcák esőben mocsárrá változnak, amelynek hányingert keltő kigőzölgései keverednek az ételszaggal. Kicsiny üzletek sorakoznak az utcák mentén, amelyek labirintusszerűen, kiismerhetetlenül keresztezik egymást.

Nairobiban található Kelet-Afrika legnagyobb szeméttelpe is, a Dandora. Évtizedek alatt duzzadt hatalmas kiterjedésűvé: mindenféle hulladék lerakóhelye lett, naponta körülbelül 900 tonna szemetet hordanak ide. Négyezer ember él a szemétből, szétválogatják és átadják a telep örének: kilónként 0,15 dollárnak megfelelő kenyai shillinget kapnak érte, miközben olyan veszélyes hulladékokkal érintkeznek, mint ólom, higany, kadmium.

Kizito atya (eredeti nevén Renato Sesana – a '70-es évektől dolgozik Afrikában, és az egyik ugandai vértanú miatt választotta ezt a nevet), komboniánus szerzetes, újságíró, a Koinonia közösség alapítója szerint Kenyában kulcskérdés a gyerekek sorsa. Közösségük ezért kezdettől fogva úgy döntött, hogy a gyerekekkel és a fiatalokkal foglalkozik, közülük is a legszegényebbekkel. „Az utcagyerekeknek megvan a maga törvénykönyve, nagyon szoros egységben vannak egymással, különösen, ha évek óta

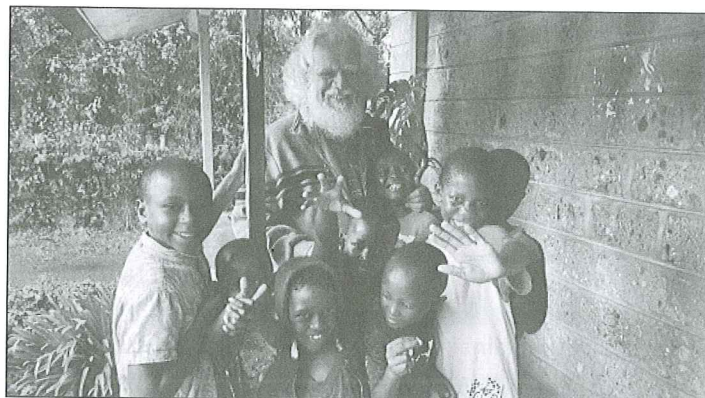
az utcán élnek; erős identitástudattal rendelkeznek” – mondja.

A Koinonia 1989-ben alakult, ma már van befogadó központjuk, három bentlakásos intézményük, egy orvosi rendelőjük, és fizioterápiás szolgáltatást is nyújtanak. Jelenleg több mint kétszáz utcagyerekekkel foglalkoznak, iskolákat működtetnek számukra. Úgy ismerik meg az utcagyerekeket, hogy a szociális munkások – köztük sok volt utcagyerek – kimennek hozzájuk, megismerkednek, sokszor ott is alszanak velük az utcán, és a mindennapos együttélés során próbálják meggyőzni őket, soha nem erőszakosan, hogy vegyenek részt a programjukban. Ezt követően azon munkálkodnak, hogy újra kapcsolatba hozzák a gyerekeket családjajaikkal, a helyi közösséggel, és felkészítik őket az iskolára.

„Valóságos szertartást találtunk ki arra az alkalomra, amikor a gyerek – miután legalább négy hónapon keresztül rendszeresen találkoztunk vele, az utcai munkásaink felkészítették – végre belép a befogadó központba. Lezuhanyozik, új ruhát kap, és elégeti a régi: mintha ezzel a gesztussal véget vetne régi életének, és elkezdene az újat. A '90-es években sokat küszködünk azzal, hogy megtaláljuk a helyes utat: a gyerekek azért jöttek hozzánk, hogy elsődleges szükségleteiket kielégítsük; maradtak egy kicsit, aztán elmentek. Amióta új módszerrel dolgozunk, és megértettük, hogy nem kell mást tennünk, mint megértőnek lenni velük, melléjük szegődni, hogy aztán ők maguk döntsenek úgy, hogy végleg felhagynak az utcai élettel, azóta drasztikusan, szinte nullára csökkent azoknak a száma, akiket elveszítünk” – meséli Kizito atya.

A rehabilitációs szakasz évekig is eltarthat; ezt követően segítenek a gyerekeknek, hogy visszakerüljön a családjához, vagy – ha ez nem lehetséges – kapcsolatot alakítsanak ki rokonaival, régi barátokkal, a helyi közösséggel, akik támogatni tudják fejlődésében.

„Otthon nem volt elég ennyivaló mindenkinnek – meséli a húszéves Evans, aki korábban utcagyerek volt, most elismert rapper Humble Prince néven. – Apukám nagyon kicsi koromban meghalt, anyukám később estig dolgozott. Valójában senki nem gondoskodott rólam, és öt évesen az utcán

végeztem. Éjjelente jött a rendőrség, megverték minket, úgy bántak velünk, mint az állatokkal, nappal pedig jártuk az utcákat egy kis aprópénzért. Aztán jött Jack...” Jack is utcagyerek volt régen, 15 éve fogadta be Kizito atya, ma már a befogadó központok vezetője. Nagyon népszerű a gyerekek között, természetes alkata miatt is. Szaladnak hozzá, és többen egyszerre másznak fel rá.

„Először azt hitték, rendőr vagyok. Aztán odamentem hozzájuk minden reggel, vittem ennivalót, néha szerveztem focimeccset, olykor velük aludtam. Amikor Evans csoportja megértette, hogy egy vagyok közülük, és érdekel az életük, maguktól döntöttek úgy, hogy eljönnek mindannyian a központba” – meséli Jack.

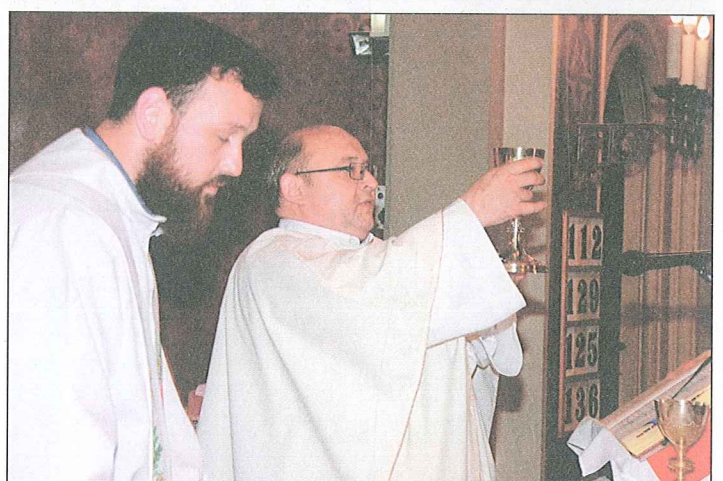
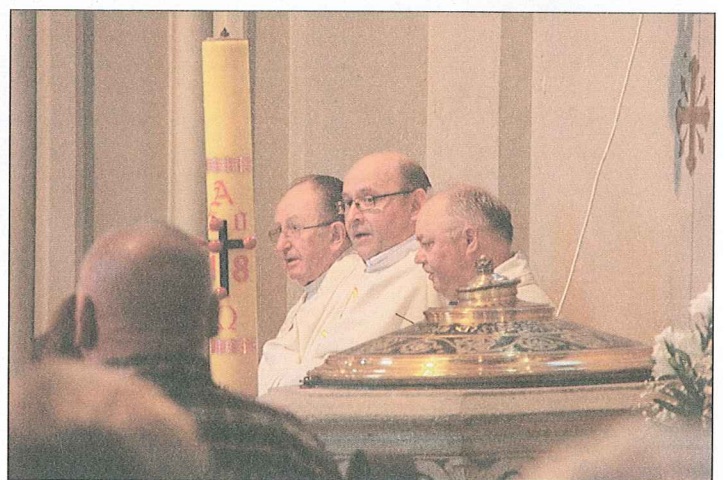
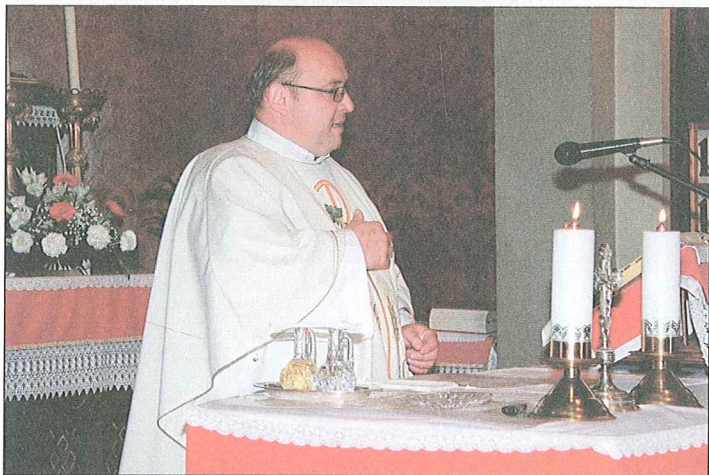
A 24 éves Friederic, aki szintén rapper (Bigfred Cheche), elmondta: „Először jó kalandnak tűnik az utcai élet, erősnek érzi magát az ember, drogot szípuzik; az egész napot azzal tölti, hogy járkál mindenfelé, felhasználható maradékot keresve; keres fát a főzéshez, aztán elmegy a nyomornegyedbe, hogy megnézzen egy filmet. Aztán egyszer csak, amikor mindenki csak bántja, felteszi magának a kérdést: Mi rosszat tettem, hogy így végeztem? Voltak velünk anyukák is, sőt, nagymamák, akik az utcán éltek, akiknek soha nem volt otthonuk.”

Kizito atya a Domus Mariae házban miszlik vasárnaponként, ahol befogadó központ és iskola is működik. A szentmisére mindenki elmegy, még a muszlim gyerekek is: szabadon dönthetnek, és elmennek, hogy együtt táncoljanak, énekeljenek a többiekkel.

A Mater Nigrita-kápolnában több száz gyerek zsúfolódik össze, nagy vidámságban: egy kiengesztelődött társadalom képe ez, ahol a változás a kicsinyeken kezdődik.

Forrás: Vatican Insider
Fotó: Koinonia Community/Facebook;
Vatican Insider
Magyar Kurír (tíz)

Hüse József atya ezüstmiséje és templombúcsú, Gyoma, 2018. június 9.

Naplemente az endrődi templom tornyából

FÉSZEK

Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd,
Szabadság tér 6.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

HÍDFŐ étterem

5502 Gyomaendrőd,
Híd fő u. 2.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált étteremben 160 főig. Korlátlan ételfogyasztás minden nap 11-15 óráig!

Elérhetőség:

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-30/955-1295

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Nyári ajánlataim a következők:

- Megérkeztek a tavaszi lemosó vegyszerek. (vegesol rs, rézkén, agrokén, bordóilé, stb.)
- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok. Zöldségfélék, virághagymák, rózsatövek, stb.
- Műtrágyák, talajfertőtlenítők, tápoldatok
- Kandallók, füstcsövek, egyéb fűtőeszközök
- Üstök, üstházak, gázégők, tömlők
- Munkavédelmi cipők, védőkesztyűk, munkaruhák
- Gumicsizmák, esőruhák
- Láncfűrészek, kéziszerszámok
- Szegek, csavarok, zárok, lakatok
- Ponyvák, takarófoliák, zsákok
- Fejszék, balták, ásók, lapátok, csákányok
- Rágcsálóirtók, csapdák, riasztók
- Kisállateledelek és eszközök
- Siliconok, tömítők, purhabok, festékek

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ